

QUÈ CAL SABER?

JOSEP TRUETA I RASPALL (1897-1977)

Aquest és el primer full de QUÈ CAL SABER? que porta el nom d'una persona. Unint-nos a la commemoració del centenari del naixement de qui fou —i continua essent— un català universal, farem una repassada a alguns mots la utilització correcta dels quals constituirà el millor homenatge que podem retre al doctor **Josep Trueta i Raspall** (que fou president de la SCB del 1971 al 1973).

Una de les parts del nostre cos més maltractades des del punt de vista de la llengua són els **malucs**, que encara hi ha gent entestada a anomenar **caderes*. De vegades, per causa de l'**artrosi** (no **artrosis*), de l'**osteoporosi** (no **osteoporosis*) o d'una **fractura**, aquesta regió osteoarticular ha d'ésser substituïda per una **pròtesi** (no **pròtesis*). Avui en dia, que ens passem tant de temps **asseguts** (no **sentats*) davant de l'ordinador, hem de tenir cura de mantenir una postura correcta per tal de no perjudicar l'**espinada** o **columna vertebral**.

Diferents afeccions tractades pels traumatòlegs poden ésser solucionades per mètodes poc agressius. Aquest és el cas del **colze de tenista**, **muscle de tenista** o **puny de tenista**. Aquesta darrera afecció és la **tendovaginitis** dels tendons del **puny** o **canell** (no **munyeca*). Si ens donen una **puntada de peu** (no **patada* ni **coça* —aquest segon mot, per inadequat—) a la **canyella** (no **espinilla*) o bé a la **natja** (no **nalga*), probablement no haurèm d'**anar a cal metge** (fixeu-vos en l'expressió), però és molt possible que ens surti un **hematoma**, **blau** o **morat** (mai un **cardenal*). La part oposada a la **canyella** és el **panxell** o **tou de la cama** (no **pantorrilla*).

Entre els tipus de materials més abundants en el consultori d'un traumatòleg o una traumatòloga, hi ha la **bena**, amb la qual es fa l'**embenat** per a aguantar en el seu lloc un **apòsit** o una **fèrula**, o per a protegir i subjectar una part del cos. El conjunt de materials un cop aplicats formen l'**embenat** és l'**embenatge**. Per acabar, direm que hi ha qui **té una bena davant dels ulls** ('no veu la realitat') sense intervenció mèdica, i hi ha qui, sense ésser professional de la salut, **lleva la BENA dels ulls** a altres persones ('les desenganya').